

La Espero

2001:2

Du vortaraj novaĵoj

*Etimologia Vortaro
de Esperanto, 5-a volumo
La tuta verko preta!*

*Ordbok Svenska-Esperanto
nun ankaŭ interrete*

SÖK ORD...

sjunga

kanti [en säng för någon kanton al iu
till luta akompanate per liuto]
(genljuda) **zumi**
sjunga bas **kanti base**
sjunga någons lov **glorkanti iun**
ett sjungande tonfall **kanta akcento**
sjunga in (på grammofon) **registrigi**
sjunga med **kunkanti**
sjunga ut (egentlig betydelse) **plenvoĉe kanti**
(bildl.) **paroli malkase**

VISA FLER

ZEBR/O (f; RE): AIPoR *zebra*, F *zèbre*, G *Zebra*, (H *cebra*, P *zebra*);
zool. *Equus zebra*. ¶ Io =, Ie *zebr/e*, Ia -a.

Aferera formo de H aut. *zebra*, -o "sovaĝa azeno" (poste aplikita al la afrika be-
de portugaliaj marveturantoj en la 17a jc) el L vulg. *ceifens, L postkl. *equife*
"sovaĝa ĉevalo", kunm. de *equus* "ĉevalo" (kp L zool. supre) k *fens* "sovaĝa" (vd.
m).

ZEFIR/O (4; RE): A *zephyr*, F *zéphyr*, G *Zephir*, I *zeffiro*, PoR *zefir*, (C
céfiro); L *zephyrus*.

El Gr *zēphyrōs* "okcidenta vento", (malturna) "okcidento".

ZENIT/O (4; RE): A *zenit*, F *zénith*, G *Zenit*, I *zenit*, PoR *zenit*, (C
zenit); L *zenith*.

Aligo (pro) "supra", "malalta", "malalta", "malalta".

ZIBEL/O (4; RE): A *zibellina*, F *zibeline*, G *Zibellina*, I *zibellina*, PoR *zibellina*, (C
zibellina); L *zibellina*.

La L zoolog. "zibellina", "zibellina", "zibellina", "zibellina".

La FI formo "zibellina", "zibellina", "zibellina", "zibellina".

va origino (kp RPO supre); la vorto estas kredite prepar. al Sa *zibilla* "miksokolo
bunta".

ZIZZAG/O (1; Eisto 3/1889, Jü): AFIR (H) *zigzag*, G *Zickzack*, I
zygzak.

Sonsimbola formajo de la sama tipo kiel G *Tiditach*, F *zigzag* (> eo *ŝtutak/o* Kabe,
'sono de horloĝo'); se orig. germana, ĝi povas aludi pri G *Zack* "pinto".

ZINGIBR/O (f; RE): L *zingiber*, A *ginger*, F *gingembre*, G *Ingur*,
I *zenzero*, P *imbir*, R *imbir*, (H *jengibre*). Bazita sur L (botanika termi-
no); ellaso de -e evitigas longan radikformon kaj kolizion kun

sufikso -er-: kp *kadavr/o*, *pipr/o* el samtipaj L substantivoj. Kp Wüst
Esp. princ. 57 ("Iaŭ F kaj prononco AGR": obskura eksplico!). I

spicnomo *pipro* estas analogaj, ankaŭ relate la diverĝon de la m
dernlingvaj formoj, kiu malebligas starigon de komuna radikfo-
mo. ¶ Io *finjero*, Ie *zingibre*, Ia *zingibere*.

El Gr *zingiberi* s.s., pere de Palla *zingiberi* s.s., laŭdire el Sa *cingavem* s.s., el en
'korno' (vd. iun) k *zema*, kiu respondas al dravida vorto por "radiko" (la nomo

EBBE VILBORG
**ETIMOLOGIA
VORTARO DE
ESPERANTO**

VOLUMO 5: S - Z

LA ESPERO

Organ för Svenska Esperantoförbundet

ISSN 0014-0694
Majo 2001 • 89-a jarkolekto
Fondita en 1913

Redaktion:
Jan Setréus

Frågor om prenumeration o. dyl.:
Esperanto-Centro, Vikingagatan 24,
113 42 Stockholm, tel. 08-34 08 00

E-post: espero@esperanto.se

Ansvarig utgivare: Leif Nordenstorm

Utformning: Omnibus Typografi, Tyresö

Tryck: HA Reklamtryck, Stockholm

Prenumeration 2000: 180 kr.
Prenumerationsavgift för *La Espero* ingår i medlems-
avgiften. Postgiro 20 12-3, Esperantoförbundet.

ESPERANTOFÖRBUNDET

Adress: Esperanto-Centro,
Vikingagatan 24, 113 42 Stockholm,
tel. 08-34 08 00, fax 08-34 08 10

E-post: sef@esperanto.se
Nätsida: www.esperanto.se

Öppettider: Esperanto-Centro har flexibla öppettider
dagtid. Ring i förväg!

Postgiro: 20 12-3, Esperantoförbundet

Medlemsavgift 2000:
Direktansluten medlem 180 kr.
Ungdomsmedlem (max 20 år) 90 kr. Medlemmar under
30 år är samtidigt medlemmar i SEJU, Sveriges Esperan-
tisters Ungdomsförbund.
Hel familj 270 kr (inklusive ett exemplar av *La Espero*.
Tilläggsexemplar kostar 90 kr/år).

ESPERANTOFÖRLAGET

Adress: Vikingagatan 24, 113 42 Stockholm

Telefon: 08 - 34 08 00

Fax: 08 - 34 08 10

Postgiro: 578-5

Nätsida: www.esperanto.se/eldona

Telefontid: Samma som Esperanto-Centro Stockholm.
Skriftliga beställningar expedieras under hela året.

Styrelsens ordförande: Bertil Nilsson

Manusstopp den 31 maj 2001

Manus till *La Espero*

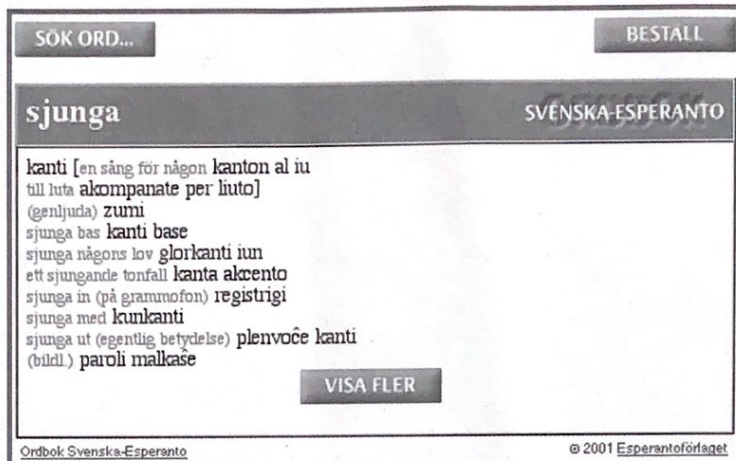
sänds till Jan Setréus
Mörtgatan 7 SV, 133 43 Saltsjöbaden

telefon/fax: 08 - 717 75 67
e-post: jan.setreus@spray.se

La Espero estas presata sur recikligita papero.

INTERRETA VORTARO

Nun konsultebla en la interreto

SÖK ORD... BESTÅLL

sjunga SVENSKA-ESPERANTO

kanti [en säng för någon kanton al iu
till luta akompanate per liuto]
(genljuda) zumi
sjunga bas kanti base
sjunga någons lov glorkanti iun
ett sjungande tonfall kanta akcento
sjunga in (på gramuofon) registri
sjunga med kunkanti
sjunga ut (egentlig betydelse) plenvoče kanti
(bildl.) paroli malkase

VISA FLER

Ordbok Svenska-Esperanto © 2001 Esperantoförbundet

La granda sveda-esperanta vortaro de Ebbe Vilborg (**Ordbok Svenska-Esperanto**) estas ek de majo 2001 konsultebla ankaŭ interrete. Per tio la estraro de Eldona Societo Esperanto volas ebligi al la svedaj esperantistoj – ankaŭ kiam ili ne troviĝas hejme kaj havas ĉemane la presitan eldonon – ke ili povu uzi la vortaron. Estas, kompreneble, bezonata konekto al interreto.

48 000 kapvortoj

La vortaro enhavas la tutan vortostokon de la presita eldono, t.e. ĉiujn 48 000 kapvortojn ("sjunga" en la bildo) kaj ĉiujn ekzemplojn. Ekzistas kelkaj diferencoj inter la presita kaj interreta eldonoj, kaŭzitaĵ de la malsamaj medioj. En la bildo la vorto *sjunga* estas ĉiam skribata kiel plena vorto, dum en la presita vortaro ĝi estas anstataŭigata per la simbolo ~ en la ekzemploj. En la libro-eldono per tio oni ŝparas spacon, dum tio ne estas bezonata en la elektronika medio.

Simile la kapvortoj ĉiam estas plene skribataj kaj ne kiel mallongigoj (ekzemple *grupp* kaj *grupparbete* kaj ne *grupp* kaj *-arbete*, kie "-" indikas, ke *grupp* estas ripetata).

Pli facile legata

Tiu solvo signifas, ke la vortaro estas pli facile legebla interrete ol la presita eldono, kaj tio ankaŭ ebligis, ke oni povas serĉi vortojn en la vortaro.

Oni ne bezonas skribi la tutan vorton, sufiĉas plej ofte nur la komenco. Tio ofte ankaŭ prezentas pli da alter-

nativoj, videblaj per klako al "Visa fler".

La vortaro celas svedojn, tial ĝi uzas nur la svedan lingvon en la klariga teksto kaj klakbutonoj.

Kiel bazo por la interreta vortaro estis uzita la komputora vortaro por Macintosh, preparita en 1992 de Per Aarne Fritzon. Tiu vortaro daŭre ekzistas kaj estos post nelonge denove havebla, nun sur K-disko, sed daŭre nur por Macintosh.

Eldona Societo Esperanto disponigas la vortaron senpage ĉe www.algonet.se/~eldona/ordbok. Ĝi estas ankaŭ atingebla per la pli simpla adreso www.esperanto.se/ordbok.

Celas vendi pli da vortaroj

Eldona Societo Esperanto ne metis la vortaron en la interreton nur pro idealismaj celoj. Ĝi volas unuavice vendi pli da vortaroj, de la presita speco. Donante al novaj esperantistoj kaj interesitoj la eblecon "foliumi" en la vortaro, kaj kontroli ĝian altan kvaliton, ĝi volas konvinki ilin, ke ili havigu propran ekzempleron, kiun oni povas mendi interrete kaj ricevi post kelkaj tagoj en sia leterkesto. Interreta vortaro estas bona komplemento, sed ekzistas situacioj, kiam la presita vortaro estas nepre.

Atingebla de la vortaro interrete havas ankaŭ grandan informan funkcion, kiun ni nepre utiligu. Temas tre verŝajne ankaŭ pri *la plej granda esperanto-vortaro en la interreto*, pri kio ni svedaj esperantistoj vere povas fieri.

Franko Luin

Den 16-e internationella sommarkursen

Karlskoga Folkhögskola har blivit ett välkänt, internationellt esperantocentrum med Esperantolinjens terminskurser. Åren 1986-96 arrangerades också sommarkurser på folkhögskolan och vi är glada att numera kunna förlägga dessa till Esperanto-Gården i Lesjöfors.

Esperanto-Gården, som drivs som kursgård och som STF:s vandrarhem ligger i samhället Lesjöfors, strax intill Inlandsvägen, väg 64. Här arrangeras numera Svenska Esperantoförbundets kongress vartannat år och detta var platsen för esperanto-ungdomarnas kulturfestival 1997 med nära 200 deltagare från många länder.

I Esperanto-Gården finns även en matservering.

Vi erbjuder esperantokurser på oli-

ka nivåer - nybörjare, fortsättare/ lätt konversation och konversation. Vi arrangerar också en kombinerad nybörjar- och metodkurs för lärare, om tillräckligt antal deltagare finns.

Barn och barnbarn är välkomna till barngruppen, där man lär sig genom att teckna, leka och sjunga in språket.

Undervisning ca 6 timmar per dag med internationella lärare. Även på nybörjarkursen är det talade språket i centrum med direktmetod och material utarbetat vid folkhögskolans esperantolinje.

Vid kvällskaffet informerar vi om esperanto och dess idé (vi tolkar för dem som är nya i språket), visar diabolbilder, videofilmer och böcker, berättar om resor, kurser och mycket

mera. Naturligtvis sjunger vi en hel del på esperanto, så ta med dig instrument, diabolbilder eller annat för enkel underhållning.

Det finns möjligheter att delta i utflykter och olika fritidsaktiviteter.

Du kan välja boende efter pris-klass: en- eller tvåbäddsrum eller flerbäddsrum. Du kan också bo i eget tält eller egen husvagn. Måltiderna äter vi tillsammans i kursgården.

- Vackra omgivningar.
- Gångavstånd till affärer.
- 4 km till vackert friluftsbad.

Välkomna till en naturskön trakt och berikande sommarkurs med fin stämning och trevliga människor från olika länder.

La 16-a internacia somera kurso

Ĉi-jare Karlskoga Popola Altlernejo lokos la 16-an internacian someran kurson al Esperanto-Gården, kursejo-gastigejo en Lesjöfors, meze inter Stokholmo kaj Oslo, en okcidenta Svedio. Esperanto-Gården funkcias kiel kursejo kaj migrula hejmo kunlabore kun la Sveda Turista Asocio. Esperanto-Gården ankaŭ havas restoracion kaj bonvenigas kursojn de ĉiuj specoj.

Ni invitas al semajnaj Esperantokursoj diversnivelaĵ: komencanta, progresanta, kaj konversacia. Ni ankaŭ havos kombinan komencantkaj metodkurson por instruistoj – se la nombro da aliĝantoj sufiĉos. Infanoj kaj genepoj estas bonvenaj al la infana grupo, kie oni lernas per desegnado, ludado kaj kantado.

Instruado 6 lecionojn ĉiutage kun svedaj kaj eksterlandaj instruistoj. Ankaŭ en la komenca kurso la parolata lingvo estos en la centro laŭ rekta metodo kaj studmaterialo ellaborita en la Esperanto-fako de Karlskoga Popola Altlernejo.

Je la vespera kafrinkado ni interalie informos pri la Internacia Lingvo Esperanto kaj ĝia ideo (ni interpretos por novuloj en la lingvo), montros lumbildojn, videojn kaj librojn, rakon-

Kurstid/kurstempo

24 - 29/6 2001

start 24/6 kl 15.00/starto 24/6 je la 15-a horo

Kostnad/kostoj

flerbäddsrum/ plurlita ĉambro

2 450 SEK

2-bäddsrum/ dulita ĉambro

2 720 SEK

1-bäddsrum/ unulita ĉambro

2 990 SEK

Vid betaling före 2001-06-01 reduceras pris med 500 SEK/

Je pago antaŭ 2001-06-01 reduktita prezo je 500 SEK.

barn under 15 år - halva priset/ infanoj ĝis 15 jaroj - duonpreze

Masslogi/ amasloĝejo

1 450 SEK

lakan och handdukar att hyra/ lit- kaj mantukojn lueblaj

60 SEK

Utflykter ingår inte i priset/ ekskursoj ne enkalkulitaj en la prezon

Uppge/indikoj

namn/nomo

adress/adreso

Postadress/Poŝtkodo, loko, lando

telefon/telefono

e-postadress/retadreso

personnummer/naskiĝdato

nybörjare, fortsättning, konversation eller barngrupp/

komencanto, progresanto, konversacio aŭ infana grupo

vegetarian, vegan, övrigt/vegeteriano, vegano, cetere

Anmälan 15 maj 2001/ aliĝilo la 15-an de junio 2001

postgiro/postgiro 98 90 65 - 8, Esperanto-Gården

adress/adreso Esperanto-Gården, S- 680 96 Lesjöfors, Svedio

telefon/telefono 00-46-590-309 09

fax/fakso 00-46-590-303 59

e-postadress/retadreso egarden@esperanto.se

hemsida/retpaĝo www.esperanto.se/egarden

Eksterlandanoj rajtas pagi surloke por ŝpari kotizojn, sed konsideru la reduktion mencitan! Ankaŭ eblas pagi al uea-konto lesj-q.

tos pri vojaĝoj. Kompreneble ni ofte kantos en Esperanto. Ne forgesu kunporti muzikinstrumenton, lum-bildojn aŭ aliaĵojn por simpla distrado. Eblecoj partopreni en ekskursoj kaj liberaeraj aktivecoj.

Vi povas elekti diverskoston loĝadon: unu- aŭ dulitan ĉambron, multlitan ĉambron aŭ amasloĝadon. Vi ankaŭ povas loĝi en propra tendo aŭ en ruldromo. Ni manĝos kune en la kursmanĝejoj. Belaj ĉirkaŭaĵoj. Promena distanco al vendejoj. Kvar km al bela liberaera banejo.

Karlskoga Popola Altlernejo jam fariĝis konata, internacia Esperanto-centro pere de la tutsemestraj kursoj de la Esperantofako. Ĉi tien oni ankaŭ lokis Internacian Junularan Kongreson.

Ekde 1988 studentoj el 39 nacioj jam partoprenis en la instruado kaj multaj faras la Internacian Ekzamenon de la lernejo.

Antaŭe ni aranĝis la somerajn kursojn en la Popola Altlernejo kaj ni tre ĝojas, ke ni nun povas loki ilin en Esperanto-Gården en Lesjöfors.

Bonvenon al belega regiono kaj riĉiga somera kurso kun gaja etoso kaj afablaj homoj el diversaj landoj!

TRA LA LANDO

klubo Den Helder. Fariĝis tre enhavriĉa semajno kaj por la gastoj kaj por la klubanoj de Skövde.

Multaj klubmembroj dum la jaro vizitis eksterlandajn aranĝojn, eĉ tiel malproksime kiel en Nepalo. Ses membroj partoprenis literatur- kaj studrondon. La presejo Alfabeto presis sep etajn librojn de Sten Johansson, kantlibron kaj studlibrojn de Lars Forsman.

Memore al Birger Viggen la klubo decidis aĉeti ankoraŭ unu milkronan dividendon de Esperanto-Gården, esperante ke aliaj kluboj sekvos la ekzemplon.

Torsten Hammargren reelektiĝis prezidanto. Ceteraj en la estraro estas Kurt Frisk, vicprezidanto, Solveig Bertilsson, Hilgon Frisk, Börje Andersson, Carl-Erik Öhlsson kaj Rune Andersson.

Börje Andersson

Lasta jarkunsido

La Suda Distrikto de SEF jarkunsidis la lastan fojon la 24-an de marto 2001.

La Skania Distrikto (poste Suda) fondiĝis en februaro 1935. Tiam la tuta lando estis dividita en distriktoj. Iom post iom ili malaperis kaj dum la lastaj jaroj la Suda Distrikto estis la sola funkcianta. Tamen la organizo ŝajnis pli kaj pli malmoderna kaj nun tute nature venis la momento fini la ekziston de la distrikto. La jarkunsido do decidis nuligi la Sudan Distrikton post 65-jara funkcio.

La jarkunveno ankaŭ decidis krei fonduson por subteni kursojn kaj seminariojn aranĝotajn de la sudaj kluboj. La fonduso ankaŭ subtenos regionan klubgazeton. La kasisto de la Malmö-a klubo administros la fonduson.

Bertil Andreasson
(El La Folio Aprilo 2001)

I Göteborgspresen

Esperanto har fått viss publicitet i Göteborgs-Posten den sista tiden: den 4 januari togs en insändare in av Siv Burell "Varje vecka dör ett språk", som bl.a. pläderar för användande av esperanto i EU. Hennes insändare var ett svar på en insändare den 2 januari av signaturen ÅMHF, "Svenskan försvinner snart helt", som handlar om den diskriminering det innebär att vara svensk och inte förstå engelska, t.ex. när det spelas idel engelskspråkiga sånger i radio. Insändarredaktören ställde då frågan "Hotar engelskan svenska språket?" till läsarna. Siv Burells insändare var alltså ett svar på detta, och det var det enda svar som gavs, förutom "Språkblandning utarmar svenskan" av Thorleif Wallqvist den 13 januari (som handlade om svenskan och inte om esperanto).

Den 20 januari hade Västsverige-Lerumsdelen av Göteborgs-Posten en artikel om Folke Wedlins esperantoklass vid Lerums gymnasieskola: "Språket öppnar dörrar. Den som kan esperanto sover gratis världen över". (Förresten en märklig titel – alla som inte har sömnproblem brukar väl sova gratis, oavsett var man är?) (Lerumsleverna uppmärksammades också i P1:s "Språket" den 23 januari.)

Kallelse

Andelsägarna i Förlagsföreningen Esperanto kallas härmed till årsstämma 2001, som stadgeenligt kommer att hållas i samband med Svenska Esperanto-Förbundets ordinarie årsmöte. Tid: söndag 20/5 kl. 11.00. Följande punkter skall behandlas:

- 1 Val av ordförande för sammanträdet.
- 2 Anmälan om styrelsens val av protokollförare.
- 3 Val av två justerare.
- 4 Fråga om sammanträdet utlysts i behörig ordning.
- 5 Fastställelse av röstlängd.
- 6 Styrelsens årsberättelse.
- 7 Revisorernas berättelse.
- 8 Fråga om fastställande av balansräkning.
- 9 Fråga om beviljande av ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna.
- 10 Beslut i anledning av föreningens vinst eller förlust enligt balansräkningen.
- 11 Bestämmande av ersättning till styrelseledamöterna och revisorerna.
- 12 Val av styrelseledamöter jämte suppleanter
- 13 Val av revisorer jämte suppleanter.
- 14 Övriga ärenden.

Bertil Nilsson
ordförande

Tridek ok membroj en Skövde

Skövde Esperantoklubb povis dum sia jarkunveno registri 38 membrojn post kiam 7 aliĝis el la malaperinta klubo en Falköping.

La granda evento por la klubo dum la jaro 2000 estis la vizito de 7 esperantistoj el la "klubamika" nederlanda

KOREKTO

Ni bedaŭras, ke la nomo de la forpasinta Meta Jansson en Borlänge estis ortografie malkorekta en La Espero 2001:1 p.9.

Och i *Göteborgs-Posten* 28 januaro kom ett häcklande inlägg på insändarsidan, förmodligen som en reaktion på tidigare publicitet om esperanto:

"Snurrig tanke om esperanto i EU. Läser i tidningen att en grupp entusiaster vill att EU skall göra esperanto till ett världsspråk. Ack ja, man tänker storskaligt, minsann. De cirka en miljard människor, som idag förstår varandra genom att tala engelska, skall sadla om och lära sig ett konstgjort språk i stället. Men varför precis esperanto? Det finns ju Volapük. Eller Grönköpings-transpiranto. Det sistnämnda är åtminstone lite humoristiskt. Nej, det äkta är alltid bättre än det konstgjorda. Aber we wishen Glück on die Reise, por favor. Sten-Ulf Wiklund."

Wiklunds insändare är i sig själv snurrig och osammanhängande, med säregna förgivettaganden som inte redovisas och inte binds ihop till en bra argumentkedja. Och att jämställa esperanto med transpiranto tyder på en generande okunnighet. Wiklunds text är ett gott exempel på hur man inte ska skriva en insändare. Men även en häcklare kan ge reklam, eftersom en sådan text kan ge tillfälle till bemötande. Göteborgs-Posten tog in två bemötanden, båda skrivna i saklig ton, av Siv Burell 2 februari "Engelskan alltför komplicerad" och av Börje Andersson 5 februari "Engelska är inte något världsspråk".

Christer Lörnemark
(Ur *Inter-ligilo* 1:01)

Torsten Lund

Nia plej kara kaj ŝatata membro Torsten Lund mortis la 22-an de februaro. Li estis malsana dum kelkaj jaroj, sed tamen, li ankaŭ tiam ofte vizitis la klubajn aranĝojn. Dank' al sia forta volo kaj vigla intelekto li aktive partoprenis en la klubaj aferoj. Kaj ni kiuj vidis lin dum tiu tempo vere profunde admiris lin, kaj ankaŭ lian edzinon Gertrud, kiu ebligis lian ĉeston kaj ĉiam estis ĉe lia flanko.

Li membriĝis en 1957 kaj jam la postan jaron li elektiĝis kiel kasisto en la klubo. Je tiu posteno li restis ĝis 1962, kaj revenis dum la periodo 1981-1998. Ĉar Torsten estis zorge ma kaj preciza persono li efike plenumis tiun postenon.

Torsten havis multajn aliajn taskojn en la klubo, inter alie en la ekspozicia kaj loteria komitatoj. Dum dek jaroj (1972-1982) li aranĝis kune kun dekoj da aliaj membroj tre popularajn kristnaskajn festojn.

Li estis revizoro en SEF (1991-1998) kaj en la Suda Distrikto de SEF dum kelkaj jaroj. En la Distrikto li ankaŭ alimaniere estis aktiva.

Kiel aŭkciisto en nia klubo, en la Esperantoklubo de Lund kaj dum la jarkongresoj en SEF (1986-1996) li kun sia amuzo kaj rapidaj elkrioj vere fortigis la respektivajn kasojn.

Torsten estis tre populara persono, ŝercema kaj bonhumora, ĉiuj membroj ŝatis lin. Ni klubanoj profunde funebras Torsten. Al Gertrud kaj liaj filinoj Agneta kaj Monika ni sendas niajn varmajn pensojn.

Karin Lindquist

Torsten Lund estis dum multaj jaroj SEF-revizoro. Kiel revizoro li estis ne nur severa kontrolanto sed ankaŭ donis sian tutan talenton por la eblecoj plibonigi la SEF-ekonomion.

Kiel SEF-kasisto mi havas tre koran memoron pri liaj revizoraj vizitoj kaj pri lia ordemo kaj bonkoreco. Ankaŭ post kiam li pro malsano devis rezigni pri la revizora posteno, li konservis sian intereson pri la SEF-financoj. Nur unu semajnon antaŭ sia forpaso li telefonis el la malsanulejo kaj donis siajn opiniojn pri la lasta jarfina raporto.

Aktuala bildo de la montrofenestro de Esperanto-Centro en Stokholmo, kiel ĝi prezentiĝas al la preterpasantoj.

SEF perdis valoran kaj simpatian amikon, kiu ĉiam restu en nia memoro.

Börje Andersson

Lennart Persson

Lennart Persson (1922 - 2001) forpasis la 12-an de februaro en Leksand. Dum pli ol 50 jaroj li estis aktiva en la Esperanto-movado. Estis organizanto de la Sveda Esperanto-kongreso en Leksand en 1957. Li estis dumjara estrarano, kaj prezidanto de la Esperanto-klubo en Falun, kaj poste la Esperanto-klubo en Dalarna, kiun taskon li faris sindone kaj entuziasme. Li kunlaboris kun Esperantogazetoj el diversaj landoj, kiel en Francio (*La Gazeto*), en Belgio (*Mondo*), en Ĉinio (*El Popola Ĉinio*) kaj nature, kun la sveda Esperanto-gazeto *La Espero* por kiuj li kreis sperte krucvortenigojn. Batalanto por la internacia lingvo Esperanto ekde siaj junaj tagoj, granda naturamiko kaj batalanto kontraŭ uzado de alkoholo kaj fumado.

Mem, li havis internacian Esperanto-familion en kiu oni havis Esperanton kiel familian lingvon. Multaj liaj internaciaj Esperanto-geamikoj kaj gekorespondantoj funebros lin.

Lennart restos en eternaj memoroj de siaj gefamilianoj, geamikoj kaj gekorespondantoj - Esperantistoj - el diversaj anguletoj de la mondo.

Gloro al li!

Vera Persson

Adiaŭ, Lennart

Falis stelo, Via stelo
inter nuboj de la ĉielo!
Falis larmoj el okuloj
de parencoj - gekaruloj.

Venis tago adiaŭa
al amata Lennart kara,
kiu restos en la koroj
kaj en belaj varm' memoroj!

Dormu pace, kaj ne timu,
ke Vi iros al forgeso,
ni ja tenos Vin en koroj
kaj la tombon Vian verdan
ni ornamos per bel' floroj!

Vera Persson

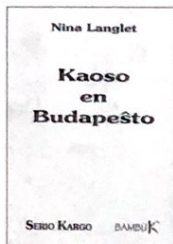

Supernaciaj lingvoj

LASTMINUTE

MEMORLIBRO PRI VALDEMAR LANGLET

Ĝus aperis la esperanta traduko de "Kaoso i Budapest" de Nina Langlet, edzino de Valdemar Langlet, la unua prezidanto de SEF.

En la libro estas detale priskribita la heroa agado de Nina kaj Valdemar Langlet dum la jaroj 1944 kaj 1945, per kiu pluraj dek-miloj da hungaroj estis helpataj travi malsaton kaj per-eon en naziaj koncentrejoj.

La libro "Kaoso en Budapeŝto" en-havas antaŭvorton de Humphrey Tonkin kaj abundajn notojn de István Ertl, redaktoro de revuo Esperanto, pri la homoj kaj lokoj menciitaj en la libro.

Pli pri la libro, kiu estos eĉetebla en Esperanto-Centro, en venonta numero de La Espero.

Franko Luin

Interesa konsekvenco de Interreto estas la hazarde neatendataj kontaktoj. Tio eblas nur kiam oni havas proprajn hejmpaĝojn. Okazas sufiĉe ofte, ke studentoj, kiuj laboras per iu lerneprojekto pri artefaritaj lingvoj aŭ Esperanto, serĉas iujn por doni al si kompletigajn aŭ personaĵajn informojn. Iu "serĉmotoro" de Interreto helpas trovi tiun personon. Kelkaj de niaj legantoj certe havas tian sperton, ofte de knabinoj (kial ne de knaboj?). Jen ŝia unua letero:

"Jag heter Anna Emilsson och går tredje året humanistisk linje på Nordenbergsskolan i Olofström och jag ett specialarbete om konstgjorda språk, dit hör ju esperanto, så jag undrar om du skulle vilja vara med på en liten intervju, per telefon el. ev. via e-mail?"

Mi ĉiam helpas, sed ne tiel ke mi sendas ĉion pretan sur pleto. Ili devas mem viziti la paĝojn de SEF, viziti bibliotekon kaj rigardi en la enciklopediojn.

La raporton de Anna Emilsson, Kyrkhult, mi volas kopii al vi en partoj. Ĝi estas tiel interesa el diversaj vidpunktoj ke mi ne volas lasi ĝin en mia tirkesto. Unue, ĉar ĝi estas esploralaboro de junulino kaj povas doni al ni interesajn informojn, kion junulino opinias pri ofte diskutataj aferoj inter ni esperantistoj.

Due, Anna komparas Esperanton kun Interlingua, lingvo kun la sama intenco kiel la nia, sed pri kiu ni ne multe scias.

Mia kontraŭulo estis mag. fil. Ingvar Stenström. Mi, kiu ne havas eĉ parteton de iu grado defendis Esperanton. Interesa kontrasto, ĉu ne?

Kiel esperantofontoj, Anna uzis "100 år med Esperanto" kaj "Esperanto-fakta 1980". Verŝajne ŝi ankaŭ vizitis la ttt-paĝojn de SEF.

Interlinguas historia och utformning

Interlingua är ett internationellt språk som tagits fram av olika språkforskare från hela världen under 25 år. De kom fram till att ett internationellt språk i princip inte behövde konstrueras; det fanns redan i sina huvuddrag när man tittade på de västerländska språken. Med alla sina lånord och arvord kan de reduceras till ett gemensamt språk, vilket blev

interlingua! Ett slags moderniserat latin kan man säga och forskarna menade att latinet skulle sett ut ungefär så om det självt fått utvecklats fram till idag istället för att ha blivit många olika språk på grund av folkens olikheter och särdrag.

Intervju med Willem Posthuma

...Han började med att ge mig några tips om radioprogram som skulle behandla esperanto och sedan började jag med att ställa min första fråga som var varför han kom på idén att engagera sig i esperanto och svaret var att han ville bryta monotonin i sitt liv. Det var på tiden vid kalla kriget så att engagera sig i esperanto innebar att han kunde förstå andra (östra) sidan bättre. Idén kom från början från en jobbkompis som redan var engagerad i språket när de hade talat om sina intressen och dylikt.

Anledningen till att det inte blev interlingua eller något annat konstruerat språk var egentligen att det inte riktigt fanns några andra på tapeten vid tillfället, men han tycker att han har gjort ett bra val, dels för att han tycker att esperanto har en mycket mer sammanhållen världsorganisation än interlingua. Fördelarna med esperanto, sa han, var att det har en fastare struktur än interlingua och att det strävar efter en så regelbunden grammatik som möjligt. Han ansåg att en nackdel med interlingua var att det inte böjer adjektivet efter substantivet; på så sätt var esperanto mer sammanhängande.

Enda problemet med esperanto skulle vara det att det har en ackusativ-ändelse -n som kan vara svår att lära sig eftersom att den inte förekommer i andra språk (förutom tyska). Å andra sidan är det en bra sak eftersom man lätt kan se vad som är ackusativ i en mening och att ordföljden därmed är fri!

Han påstod liksom Ingvar Stenström om interlingua att esperanto är det moderna latinet, ett mellanting mellan latin och interlingua, eller ett för-enklarat latin där man undvikt för många konsonanter och dubbelstavningar. Man kan ju känna igen ordstammarna från latinet när man

tittar på en esperantotext, sa han.

Intervju med interlingua-representant Ingvar Stenström

När jag inledde intervjun så kändes det angeläget att fråga varför han överhuvudtaget hade engagerat sig i interlingua och svaret var lika självklart som väntat: Han fann idén tilltalande, det är ett neutralt språk som är lätt att lära, som alla kan lära sig. Jag frågade honom hur han kom i kontakt med interlingua och då visade det sig att det han först hade kommit i kontakt med som pojke var esperanto, men att han senare, när interlingua hade utvecklats valde det istället eftersom han fann det lättare och effektivare. Han fann också att man inte behövde vänta på något internationellt antagande som man skulle behöva med esperanto. Interlingua var ju ett språk som fanns latent hos alla som talade något romanskt språk. Han inflikade även att interlingua är en utmärkt hjälp inför vidare språkstudier. Om man kan interlingua när man börjar på ett nytt språk så har man redan en stor del av ordförrådet "gratis". Inte minst i engelska har man användning av det. Ingvar påpekade även att det bara är ungefär 250 000 människor som talar esperanto medan det är miljoner som klarar av interlingua.

Att interlingua har stora likheter med latinet har jag själv sett när jag studerat texter och Ingvar förtydligade det som att det är den del av latinet som överlevt.

...Jag var givetvis intresserad av hur mycket interlingua han kunde och han lär visst vara mycket bekväm i språket. Han sa själv att han talade som en "inföding" och att han kunde skriva och faktiskt skrev mycket på interlingua. 90 % av hans utlands-kommunikation var på interlingua och han använde sig av språket varje dag. Det bevisar ju att det är levande i allra högsta grad!

Slutsats

...Då har vi ju de två mest framstående språken interlingua och esperanto. Interlingua är egentligen inte ett konstruerat språk utan snarare en

DONACOJ

MEMORE AL
TORSTEN LUND
Gertrud, Agneta kaj
Monika 500 kr
Gulli Svensson,
Malmö 500 kr
Börje Andersson,
Skövde 500 kr
Lisbet kaj Bertil An-
dreasson, Hörby
200 kr
Bernt kaj Karin
Lindquist, Malmö
100 kr

MEMORE AL LEN-
NART PERSSON
Lennart Lager-
crantz, Falun 500
kr

MEMORE AL
BIRGER VIGGEN
Bernt kaj Karin
Lindquist, Malmö
100 kr

FONDUSO DE
MÄRTHA AN-
DREASSON
Bernt kaj Karin
Lindquist, Malmö
200 kr
Göran Nilsson, Älv-
ängen 100 kr

KLUBO CENT
Alice kaj Nils Gus-
tavsson, Norrkö-
ping 200 kr
Signild kaj Tore Jo-
hansson, Kalmar
200 kr

RONDO LANGLET
Wim Posthuma,
Västerås 200 kr

CETERE
Ulla Luin, Tyresö
500 kr
Leif Nordenstorm,
Boden 500 kr
Thordis Samuels-
son, Jönköping 320
kr
Elisabet Johnsson,
Skellefteå 20 kr

vidareutveckling av latin. Esperanto är ett konstruerat språk som bara använt ordstammar från latin och grekiskan, med nya affix kan man bilda avledningar av orden. Vilket av språken kan då tänkas ha mest fördelar om man ser till lätthet, grammatisk konsekvens och internationell gångbarhet?

Ser man på lättheten så skulle jag säga att interlingua är det lättaste att förstå och möjligtvis också lättast att lära sig, för det är så att om man har någon insikt i något romanskt språk eller ännu hellre har ett som modersmål så är det inga problem alls att förstå en text på interlingua. Alla ord är lätta att känna igen och de man inte har sett är ofta lätta att spåra tillbaka om inte annat så till latin. Grammatiken får plats på ett A4 och är synnerligen konsekvent, det förekommer inga oregelbundenheter. Granskar man sedan den internationella gångbarheten så förstår man ju att det borde vara lätt att etablera interlingua i Europa och USA, kanske inte lika lätt i Afrika och Asien. Dock mycket lättare än engelskan, som visserligen innehåller en stor del latinska ord, men som har en aldeles för oregelbunden grammatik och ett enormt ordförråd.

Om man tittar på esperanto i stället så är det kanske inte lika lätt att lära sig i och med att endast stammarna av de latinska, och därmed romanska, orden finns kvar. Dessutom består esperanto av nykonstruerade affix (för- och efterstavelser), vilka kan vara svåra att lära sig. Det kan ju

också vara en nackdel att man behöver lära sig dem. Det ska dock sägas att det finns även affix som förekommer i andra språk. Grammatiken då? Ja, esperanto är lika regelbundet som interlingua. En del säger att det är lättare än interlingua på så sätt att det innehåller färre affix. Den internationella gångbarheten hos esperanto torde vara lite sämre i och med att det blir som ett helt nytt språk att lära sig.

Så, vad kan man då tycka är det bästa språket? Det som är mest lämpat för att bli internationellt vedertaget? Jag har naturligtvis bildat mig en uppfattning om det allteftersom jag har fördjupat mig i ämnet, men jag vill inte klarlägga här vad som är min övertygelse, utan jag vill att alla som läser det här arbetet ska kunna komma till en egen slutsats utan att jag lagt alltför mycket vinklade värderingar om endera språket.

Jag hoppas, att det sunda förnuftet råder utan politiska värderingarna till en bättre kommunikation.

Anna Emilsson

Tio ĉi estas nur partoj de la raporto. La tuton (15 A4 paĝoj) vi povas ricevi de Anna Emilsson Hjortalidsvägen 285-65 290 60 Kyrkhult

En nia "La Veka Bulteno" la raporto verŝajne estas iom pli longa. Ĝi ankaŭ enhavas mian komenton pri Interlingua.

Wim Posthuma

UK en Zagrebo 21 - 28 julio 2001

La prezidento de Respubliko Kroatio, Stjepan Mesić akceptis esti la Alta Protektanto de la 86-a UK, enirante tiel la riĉan liston de ŝtatestroj en tiu funkcio kaj simbolante la vastan subtenon al Esperanto en Kroatio.

La kroata poŝto omaĝos la 86-an UK per porokaza poŝtmarko, la unua UK-rilata poŝtmarko de post la Havana UK en 1990.

Oni kongresos paralele en du lokoj: la eleganta koncertejo Vatroslav Lisinski kaj la proksima Elektroteknika Fakultato. Kelkaj programeroj okazos ankaŭ aliloke...

Oni antaŭvidas tri antaŭ-kaj postkongresajn ekskursojn, ĉefe laŭ la rava marbordo: Istrijo kaj Kvarnero, Meza Adriatiko kun arkipelago Kornati, Suda Adriatiko kun Dubrovnik. Inter la tuttagaj ekskursoj elstaras la famegaj lagoj de Plitvice, Kumrovec (la naskiĝloko de la antaŭa prezidento Tito), la montara Zagorje-regiono kaj la cikonia vilaĝo Ĉikoš.

(El Esperanto novembro 2000)

ETIMOLOGIA VORTARO DE ESPERANTO

Volumo 5: S—Z

196 paĝoj, 240 kronoj

Eldona Societo Esperanto, Vikingagatan 24, 113 42 Stockholm

GOO INTERRETE

Japana Esperantista Go-Asocio JEGA jam malfermis kaj funkciigas inter-re-tajn retpaĝojn, en lingvoj japana kaj Esperanta ĉe: <http://www12.freeweb.ne.jp/art/jega/>

La paĝo intencas esti ilo instrua por komencantoj, amatoroj kaj profesiuloj de Goo.

(El Eventoj n-ro 202, 2/ januaro-2001)

Intryck från 50:e KELI-kongressen

...”Kongresejot” var trevligt och bra och vackert beläget i denna sköna bergstrakt. Det är en kurort med stora behandlingshem och sjukhus främst för rörelsehindrade och t.ex. barn med sviter efter polio och sjukdomar i centrala nervsystemet o.s.v. Kurorten bygger mycket på dess 27-gradiga hälsovatten. En brunn fanns nere i centrum där man kunde dricka kallt hälsovatten.

... Årets tema var ”I begynnelsen var Ordet”. Föredragen handlade följaktligen om tjeckiska författare och poeter såsom Karel Čapek, Karel Hynek Macha och Bozena Nemcova. Johan Hus var ju en känd tjeckisk reformator och dömdes till döden för kätteri och brändes på bål levande 1415. Pedagogern Johann Amos Komensky (Comenius) 1592-1670, var temat för ett annat föredrag. Han vistades även i Sverige en tid och träffade bl.a. drottning Kristina som lärt sig latin via hans läroböcker. Vår äldre medlem Rudolf Horsky har doktorerat på ämnet Comenius. Dessa två sista föredrag var för mig mycket intressanta. På helgdagsutflykten per buss besöktes slottet KUKS (hospitalet Kuks har jag antecknat) och följaktligen fanns ett stort apotek till beskådande - underbart ställe med massor av spännande burkar och lådor! På gården fanns ett stort antal skulpturer och även i en utställningshall intill. Dessa beskrev mycket levande människans egenskaper, vår onda och goda sida såsom tro, hopp och kärlek, visdom och stolthet, girighet och frivolitet. Utanför i skogen fanns det flera skulpturer uthuggna i förmodligen kalksten. Nedanför i dalen rann den på andra håll så breda floden Elbe som fridfull å.

Nästa utflyktsmål var Nachod

med sitt slott. Högt beläget (som nästan alla slott) och pampigt. De flesta av oss spånstade upp i ett högt torn på taket, dock inte undertecknad. I en torrlagd vallgrav gick det brun-björnar! En trevlig dag i ett vackert landskap.

Två manliga operasångare från operan i Ústí nad Labem sjöng för oss vid två tillfällen. På söndag kväll i kyrkan en underbar konsert med 22 bibliska/andliga sånger på esperanto till piano. Till musik av Dvorák, Bach, Beethoven m.fl. På torsdag offentlig konsert (men till kongressens ära) i stadens biografalong kl. 19.00. Presenterades på tjeckiska och esperanto. Från opera- och operett-världen. Mycket trevligt.

Vi fick se en mycket gripande video-inspelning från en begravningsgudstjänst. Den döda var en mycket känd esperantist, chefsdelegat för Tjeckien i UEA och medlem i KELI, Stanislava Chrdlová. Hon var anmäld till kongressen men avled 28/1. Maken Petr deltog dock och hade ork att delge oss detta svåra. Vi är tacksamma.

På årsmötet blev det stor ommöblering i styrelsen i det att Adolf Burkhardt avgick som ordförande men kvarstår i styrelsen. Eva Farkas, David Featherstone och Arne Lundkvist avgick ur styrelsen. Nya blev Irén Bagi från Budapest och Sveriges tidigare ordf. för KEF Bengt-Olof Åradsson. Jacques Tuinder blir ordf. efter Adolf

Britta Rehm
(Ur Kristliga Esperantoförbundets Medlemsblad Nov. 2000)

Bertil Wennergren akademiano

La 6-an de aprilo 2001-a komisiono konsistanta el Antonio De Salvo, prezidanto de IKUE, Michela Lipari, g'enerala sekretario de UEA kaj Giorgio Denti, prezidanto de la Esperanto-Grupo de Romo, en la c'eeŝto de la sekretario de la Akademio, malfermis la kovertojn kun la voc'doniloj kaj nombris la voc'ojn.

Sekve de tio la Estraro de la Akademio deklaras elektitaj por 9 jaroj la jenajn kandidatojn (apud ĉiu nomo estas la nombro de la ricevitaj voĉoj):

Probal Daŝgupto	31
Humphrey Tonkin	31
...	
Bertil Wennergren	22
...	

A.M. Ritamäki

Esperantosilvestro en Ĉeĥio

Nia leganto Evald Olsson en Bengtsfors peras ankoraŭ (Vd La Espero 2000:4 p. 9) unu artikoleon de Ĉeĥio. La klubo en Česká Trebová festis siajn 40 jarojn.

La 29-an de decembro 2000 festis nia Esperantorondeto Amikeco Esperantosilvestron kiel ĉiujare. Ĉeestis ĝin ĉirkaŭ 80 personoj el diversaj anguloj de Ĉeĥio, eĉ nia rondetanio Gerry el Nederlando kaj samideano Brian el Ameriko. Al danco kaj kanto ludis 5-ana muzikgrupo.

La vespero komencis per vespermanĝo. Ni helpis disdoni ĝin. Nur poste mi bonvenigis ĉeestantojn en nomo de nia Esperantorondeto. Tiu ĉi Esperantosilvestro estis escepta, ĉar de la komenco de la vespero estis ellotumita gajninto de unusemajna restado en Česká Trebová el gesamideanoj, kiuj salutis Amikecon okaze de ĝia 40-a datreveno. Alvenis bondeziraj el 41 landoj. Mia nepino Klárka el 176 bondezirintoj eliris numeron de samideano el Chicago, kiu bedaŭrinde ne skribis adreson. Estis necese lotumi denove. Nun estis la unua familio el Francio. Mi jam anoncis al ili tion. Kvankam mi pensas, ke unu familiano volos alveturi, ni ellotumis por ĉiuj kazoj duan samideanon el Estonio kaj trian samideanon el Japanio. Mi skribos al la dua aŭ al la tria nur se ne volus veturi iu el la franca familio. Bildkartojn povis ĉeestantoj rigardi en malgranda ekspozicio dum la tuta vespero...

Post konkurso mi "instruis" matematikon, gimnastikon, legadon kaj kantadon en mallongaj paŭzoj inter danco. Kaj ankoraŭ alian rolon mi ricevis. Jiri Pistora preparis novaĵojn el la jaro 2900 kaj mi kun Hana faris radioparolistinojn.

Dum noktomezo kiel malnova Esperanta jaro 2000 mi admonis gerondetanojn al pli granda diligenteco kaj disadiaŭis kun ili. Lernilojn mi volis doni al nova Esperantojaro 2001, mia 9-jara nepino Ivetka, sed ĝi nenion bezonis. Eĉ instruiston ne, nur modernajn lernilojn. Nova jaro tostis kun ĉeestantoj kaj komencis disdonado de "valoraj" donacetoj. Mi kun aliaj gerondetanoj faris "donacportistion." Kaj post la fino de la vespero eĉ purigistinojn, kaj en lito mi kuŝis je la kvina matene.

Mi devas laŭdi kelkajn gerondetanojn, kiuj zorgis pri manĝado, tranoktado, preparo de programo, ornamo de la salono k.t.p. Eĉ Klárka kaj Sárka el mia estinta Esperanto-infana grupo multe helpis kaj dum la tuta vespero servis ĉe teleroj, tasetoj, tostoj, ... Mi esperas, ke almenaŭ iu daŭrigos en Esperantoagado en nia urbo...

Zdenka Novotná

E-kurso en tutnacia gazeto

Ukrainia gazeto "Zagranica" (analogo al rusia "Inostranec" - temanta pri eksterlandaj kulturo, laboro kaj vojaĝoj) ekde la unua ĉi-jara numero komencis publikigi mian konatigan kurson de Esperanto "Izuĉajem esperanto", aperintan pasintjare en reta dissendo "Novosti E-dvijenija".

La eldonkvanto de "Zagranica" estas 25 mil ekzempleroj. Kun la enhavo de la gazeto oni povas ankaŭ konatiĝi rete <http://www.zagran.kiev.ua/>

La kurso (kaj aliaj priesperantaj materialoj) aperas en "Zagranica" dank'al la fakto, ke unu el ĝiaj redaktoroj estas aktiva ukraina e-istino Ĵenja Zvereva.

Andrej Grigorjevskij
(*El Landa agado*)

Esperanto instruata en eŭska universitato

En la lerneja jaro 2000/2001 Esperanto eniros la eŭskan universitaton, "Universidad del Pais Vasco/Euscal Herriko Unibertsitatea" kiel elektelebla studobjekto. La kursoj daŭros 45 studhorojn kaj validos 4,5 kreditojn. Esperanto estas jam enkondukita en pluraj universitatoj en Hispanio, eble tiu nova paŝo plu instigas aliajn universitatojn enkonduki la internacian lingvon kiel elekteleblan studobjekton.

(*El Boletín n-ro 346 citita en Eventoĵo n-ro 202, 2/januario-2001*)

KOREKTO

La debatartikolo "Sennuance pri Raŭmo" sur p. 13 de *La Espero* 2000: 5-6 bedaŭrinde malhavis gravan "ne". La parentezon de la antaŭlasta alineo ni devas kompreni kiel: "... kaj mi ekzemple ne allogiĝas de la Praga Manifesto pro ĝia ignoro de la signifo de originala esperanta beletro."

Esperanto-kurso per radio

Dum la proksima monato [februaro] Radiostacio Rio-de-Ĵanejro (Brazilo) dissendos novan kurson de Esperanto. La metodo por portugala-lingvanoj titolita "Aŭdu kaj Lernu" estas farita de Sylla Chaves, konatega brazila Esperanto-instruisto. La programo "Kurso de Esperanto per Radio" estas disaŭdigita ĉiudimanĉe je la 6.45 antaŭtagmeze.

Ĝia ret-poŝta adreso estas linguadafaternidade@bol.com.br
(*El NUN*)

Internaciaj radioelsendoj al Eŭropo

Horoj laŭ Mezeŭropa Tempo (MET)
Valida ĝis 2001-03-25
Frekvencoj en kHz

Ĉiutage

10.30-11.00	Pola R. Varsovio	Sat (1)
15.30-16.00	Pola R. Varsovio	7275,7285,Sat (1)
20.00-20.30	Pola R. Varsovio	7130
21.00-21.30	Pola R. Varsovio	Sat (1)
21.00-21.27	Ĉina R. Int.	7110,7265,9965

(25 min) Pola R. Varsovio/WRN
TTT (<http://www.wrn.org/stations/poland.html/>)

Dimanĉe

20.30-21.00	R. Havano Kubo	13660,13715,13750
21.20-21.30	R. Vatikana	527,1530,4005,5880,TTT

(http://www.vatican.va/news_services/radio/)

22.30-22.55	R. Aŭstria Int.	5945,6155,Sat (2),Sat (3)
23.00-23.30	R. Havano Kubo	13660,13715,13750
23.50-23.59	R. Vatikana	527,1530,4005,5880,

TTT (30 min) R. Aŭstria Int.
TTT (<http://roi.orf.at/esperanto/welcome.html>)

Rimarko: La dimanĉa elsendo de R. Vatikana okazas ankaŭ dum kristanaj festotagoj, samhore.

Marde

09.30-09.45	Estona R.	TTT (http://www.er.ee/tallinn/)
-------------	-----------	---

Merkrede

21.20-21.30	R. Vatikana	1611,7250,9645
-------------	-------------	----------------

Vendrede

22.30-22.55	R. Aŭstria Int.	5945,6155,Sat (2),Sat (3)
-------------	-----------------	---------------------------

Sabate

21.00-21.20	RAI Internacia	5955,7290,Sat (4)
-------------	----------------	-------------------

Aliaj tagoj

(15min.)	Radio Västerås	TTT (http://www.quicknet.se/home/q-111060/radioe.htm)
Korea E-R. I.	TTT	(http://esperanto-radio.net/knews.htm)

Satelitaj indikoj

- (1) R. Polonia Eutelsat II F6 13 E (Hot Bird), 11,476 GHz Hpol (TVPolonia), 7,38 MHz
- (2) R. Aŭstria Int. Astra 19.2 E, 11,141 GHz Hpol (kanalo 45, Bayern 3), 8,10 MHz, per Astra Diĝita Radio (ADR)
- (3) R. Aŭstria Int. Astra 19.2 E, 12,692 GHz Hpol, en ORF-DVB-Bouquet, SR 22.000, FEC 5/6
- (4) RAI Internacia Eutelsat II F6 13 E (Hot Bird), 11,446 GHz Vpol (Rai Due), 7,56 MHz

Satelitaj indikoj konsistas el 3 partoj:

- nomo de la satelito kaj ties pozicio;
- frekvenco kaj polarizado (+nomo de la televid-kanalo);
- frekvenco de la aŭda subportanto.

Red. kaj © OSIEK - <http://osiek.org/aera/>

Argumentoj

Kiel argumenti por esperanto? Tiu demando de tempo al tempo levigas. Mia hereza kaj, mi koncedas, ĝisabsurdigita respondo estas, ke ni tute ne argumentu, ĉar ni ĉiam perdas. Ni estas tro naivaj kaj niaj adversuloj estas tro ruzaj. Ili uzas plurajn strategiojn. Jen tri oftaj:

1. Per ŝajna objektiveco, sed per malserioza voĉo kaj zorge elektitaj epitetoj ili ŝovas esperanton en region de belaj, sed ne realigeblaj, revoj.

2. Ili tute serioze diras, ke tio estas - aŭ estis - bonega ideo, kaj lerte sugestias al la aŭskultantoj mem mense elvoki ĉiujn obstaklojn al tiu bona ideo. Tio memorigas pri reklamslogano, kiun dum mia juneco estis uzata de la esperantistoj mem: "Se ĉiu lernas esperanton hodiaŭ, ĉiuj povus paroli unu kun la aliaj post du jaroj." Tiu efika malreklamo tuj elvokis la person "ĉar la kondiĉo estas fantazia, esperanto estas stultaĵo." Golo memkauzita! "Självmål" ni dirus svede.

3. Ili lerte uzas trompargumentojn. Ekzemplo estas tiu studento (vidu *La Esperon*, 2001:1, p. 4!), kiu diras, ke esperanto ne havas kulturon, tial ĝi ne taŭgas por EU. Li estis tiel diable ruza, tiu studento, ke dubindas, ĉu li eĉ

mem konscias pri tio.

En sia unua frazo li ja plene pravas. Esperanto ne havas kulturon. Esperanto, kiel ĉiu alia lingvo, estas parto de kulturo kaj samtempe esprimrimedo por aliaj eroj de kulturo. Eĉ ni, kiuj ĉiutage pripensas tiajn aferojn, bezonas tempon kaj trankvilon por analizi tiajn trompargumentojn. Nепreparita publiko ne povas tion fari dum debato kaj tio povas kaŭzi nur perdojn kaj malgajnojn.

Se ne argumenti, kion fari? La respondo estas: Servigu praktike esperanton! Mi memoras pri Lennart Åberg, kiu kolektis kaj ekspoziciis infandeseĝojn el la tuta mondo, mi pensas pri Kerstin Rohdin, kiu aranĝis turistvojaĝojn, pri Franko Luin kaj lia Kiosko, pri la sunkuiriloj en Afriko (vidu *La Hirundon*, februaro 1999 kaj *La Esperon* 2001:1), pri la turismostimulantaj Nepalaj samideanoj. Ktp.

Kaj mi pensas pri tiuj, kiuj produktas rimedojn por facile lerni esperanton. Kaj pri la bibliotekoj, kiuj volonte disponigas tiajn rimedojn, se ni nur ofertas kaj proponas tion.

Bertil Nilsson

Park. Dã ser du de fem små annonserna, som vi i Västerås har förberett och som hela tiden kommer att uppdateras.

Om du klickar på **kontakt** och sedan på **länkar** får du en förteckning på andra länders språksajter.

Om du klickar på **press**, får du de senaste pressreleaserna beträffande språkåret

Om du klickar på **sök**, kan du söka vilket ord som helst, t. ex. esperanto. Då kommer automatiskt en sida fram innehållande detta ord.

Du kan också delta i **debatten**. Klicka på den och då kan du välja mellan 5 olika debattämnen som t.ex.:

År engelska det viktigaste språket? Kan man lära sig språk som vuxen?

Ska vi betala för tolkning och översättning?

Några meningsfränder har redan deltagit. Flera inlägg behövs. Det finns utrymme på sajten att skriva vad du tycker.

Wim Posthuma

TIPS

Hur man får esperantobokstäver i sin PC

I Word 97 klickar jag på **Insert** i menyraden överst. Sedan klickar jag på **Symbol** och fliken **Symbols** och i rullgardinsmenyn t.v. med rubriken **Font:** väljer jag (klicka på den nedåtriktade triangeln till höger i rutan, så framträder flera alternativ), exempelvis, **Verdana** (eller **Tahoma**). Här finns samtliga esperantobokstäver (såväl gemena som versaler). Jag väljer ett av dessa t.ex. ĉ (c med cirkumflex) och klickar sedan på **Shortcut Key**. Då kan man välja hur man ska få fram tecknet på tangentbordet. Jag väljer då **Alt c** som min tangentkombination, och trycker därför ner tangenten **Alt**, håller den nertryckt och trycker samtidigt på tangenten **c**. Då kommer det att stå "Alt+c" i rutan, och jag klickar på knappen **Assign**, samt stänger dialogrutorna med knappen **close** (två gånger). När jag sedan skriver med Verdana i Word får jag fram ĉ genom att trycka på tangenterna **Alt** och **c** samtidigt.

Jan Setréus

SPRÅKÅRET 2001

Europeiska språkåret 2001

Hur hittar du information om allt som händer i Sverige under språkåret på sajten "www.sprakaret.gov.se"?

På den första sidan syns 6 små annonser som handlar om vad som är närmast på gång i Sverige. Om du klickar på dessa kan du läsa mer. I de översta rödbruna raderna finns några rubriker som har länkar till en hel del intressant för oss esperantister. Exempelvis **kalender** som talar för sig själv. Där hittar du det som är planerat i Sverige.

Språkaktörer

Här hittar du alla organisationer m. m. som har en utförlig beskrivning av det de planerar under året och som inte har kommit på första sidan ännu. Exempel: Västerås Språk- och Kulturfestival.

Klicka på **språkaktörer**, då kommer du till en sida, där du kan välja bland sex "riktningar", bl.a. **intresseföreningar** (som leder till SEJU) och **kulturföreningar**. Klicka på den och till slut på **kulturföreningen FolkeNs**

EUROPEISKA ÅRET FÖR SPRÅK 2001

SPRÅKÅRET | OM SPRÅK | LÄRA SPRÅK | SPRÅKAKTÖRER | SPRÅKÅRETS KAMPEN | KONTAKT

KALENDER | FRÅGOR & SVAR | PRESS | SÖK | DEBATT

2000
Språk öppnar dörrar
Bokens Dag med Språk- och

Språk- och Kulturfestival

La Granda Vortaro Esperanto-Germana

PRETERE

PARIZANO AŬ NE

Antaŭ nelonge, en Parizo, policano arestis vagulon kaj kondukis lin al la policejo. La vagulo ne parolis eĉ unu vorton france (li parolis nur germane) kaj la komisaro tute ne konis la germanan lingvon; li do venigis franca-germanan interpretiston por pride-mandadi per li la arestiton.

—Kie vi naskiĝis? demandis la komisaro.

—En Parizo.

—En Parizo, vi do estas franco?

—Ho ne, via sinjora moŝto, mi ne estas franco, mi estas germano.

—Sed, ĉar vi naskiĝis en Francujo, vi devas esti franco!

—Kial? Nu, se mi estus naskiĝinta en stalo, ĉu mi devus esti ĉevalo?

(La Espero 8/1915)

Krause, Erich-Dieter (1999): **Grosses Wörterbuch Esperanto-Deutsch**. Hamburg: Helmut Buske Verlag, IVX + 882 p., ISBN 3-87548-193-3, fortika bindaĵo, 19x12 cm

La ĝis nun supozeble plej granda iam ajn eldonita vortaro Esperanto-nacia lingvo aperis en 1999. La prestiĝa lingvistika eldonejo Helmut Buske Verlag Hamburg aperigis la vortaregon. La 882-paĝa, klarlitere kaj dense presita vortaro enhavas pli ol 80 000 artikolojn kaj lingvajn esprimojn en Esperanto kun siaj germanaj ekvivalentoj. La vortaro havas dulingvajn antaŭparolojn (germana, Esperanto), instrukciojn pri la uzo de la vortaro, listojn de mallongigoj kaj uzita literaturo. La lingva materialo konsiderinde superas tion de la Plena Ilustrita Vortaro de Esperanto (PIV).

Mi faris nur tute supraĵajn unuajn komparojn kaj rigardis la kvanton de la registritaj vortkunmetaĵoj ĉe Krause kaj en PIV:

	PIV (1970)	Krause (1999)
akvo	34	99
infano	19	37
mano	26	56
labori	46	82
lerni	24	27
tiri	41	43
aŭfabla	4	6
granda	24	43
nova	15	29

La Vortaro ne nur registras la ĉiutagan lingvon, sed ankaŭ prezentas multan faklingvan materialon el plej diversaj sciencaj kampoj. La vortaro sendube estas utila ankaŭ por nekonantoj de la germana lingvo. Ĉiu serioza germana esperantisto devus posedi tian vortaron, se li/si vere volas kiom eble plene eluzi kaj majstri la lingvon.

La aŭtoro estas unu el la malmultaj profesie trejnitaj leksikografoj, pri kiuj disponas la esperanta lingvo-komunumo. Li estis profesoro pri indonezia lingvo ĉe la Universitato de Leipzig, membras en la Akademio de Esperanto.

Li verkis i.a. ampleksan vortaron Germana-Esperanto kun pli ol 40 mil artikolovortoj, kiu haveblas ĉe la eldonejo Langenscheidt, krome grandajn vortarojn por la indonezia lingvo. La du malgrandaj vortaroj Esperanto-Germana kaj Germana-Esperanto aperis kunbinditaj same ĉe Langenscheidt kiel "Kompaktwörterbuch".

La nova libro estos havebla kontraŭ ĉ. 78 markoj (ĉ. 39 eŭroj) ĉe UEA aŭ aliaj libroservoj. Oni ankaŭ povas rekte mendi ĉe la eldonejo, kiu liveras en ĉiujn angulojn de la mondo: Helmut Buske Verlag, Richardstr. 47, DE-22081 Hamburg, tel. 00-49-40-299958-0, fakso: 00-49-40-299958-20, retadreso: buskepubl@aol.com

Detlev Blanke

sukcesis fini ĝin. Sed jam la unua volumo fariĝis klasikaĵo, unu el la plej fierindaj verkoj de la rusa literaturo. Jam dum la vivo de la aŭtoro la kritika literaturo pri "Malvivaj animoj" multoble superis la amplekson de la libro mem. La nomoj de Ĉiĉikov kaj de aliaj protagonistoj jam delonge metaforiĝis, kaj citaĵoj el "Malvivaj animoj" iĝis parto de ĉiutaga vivo en Ruslando.

La 224-paĝa libro estas fortike bindita kaj provizita de bela krom-kovrilo. Ĝi estas mendebla kontraŭ 18 eŭroj ĉe UEA, FEL kaj aliaj gravaj libroservoj, ankaŭ rekte ĉe la eldon-ejo: Adreso: RU-620014, Jekaterinburg-14, p.k. 162, Ruslando
Telefono: 00-7-3432-281711
Retadreso: <sezonoj@mail.ru>
<http://www.sezonoj.itgo.com>

Halina Gorecka

La bibliotekoj kaj ni

En la pasinta numero Inga Johanson skribis pri esperanto en la bibliotekoj. Ne eblas troigi la gravecon de tiu temo.

Troviĝas 289 komunumoj en la lando kaj en ĉiu komunumo estas unu ĉefbiblioteko, ofte kun pluraj filioj, kaj krom tio multege da lerneja bibliotekoj.

Nun imagu, ke ĉiu el ni unufoje jare tutsimple promenus al la plej proksima ĉefbiblioteko, petus blankedon por aĉetpropono kaj per ĝi proponus aĉeton de unu libro eldonita de Eldona Societo Esperanto. Mi forte malrekomendus en tia kazo, ke vi argumentu aŭ eĉ babilu pri la propono, ĉar tio kvazaŭ sugestus, ke ne estas simpla kaj memevidenta devo havigi al la biblioteko tion, kion vi kiel kliento deziras.

Plue imagu, ke la svedaj esperantistoj estus farintaj tion dum la lastaj kvindek jaroj. Eĉ se ni farus nenion alian por esperanto krom celkonscie produkti la ĝustajn librojn kaj proponi al bibliotekoj aĉeti ilin, esperanto hodiaŭ starus neimageble pli forte laŭ ekonomio, prestiĝo kaj informado ol ĝi nun faras.

Kial rezigni pri tio?

Bertil Nilsson

La ĉefverko de Gogol

Nikolaj Gogol (1809-1852) estas konata en Esperantujo dank' al La Zamenhofa traduko de "La revizoro", eldonita en 1907. Tamen la ĉefa verko de Gogol estas ne "La revizoro" sed "Malvivaj animoj". Finfine ankaŭ "Malvivaj animoj" aperis en Esperanto per la traduko de Vladimir Vyĉegjanin.

"Sezonoj" (Jekaterinburg, Ruslando) eldonis ĝin en februaro 2001 kiel la 32-an volumon de la libroserio "Oriento-Okcidento".

Gogol laboris pri "Malvivaj animoj" dum pli ol dek jaroj, sed li ne

Sten Svenonius
Vendelsfridsgr 4C
21764 Malmö

Esperantoförbundet, Vikingagatan 24, 113 42 Stockholm

letero de la estraro

SEF premias fidelajn membrojn

Ĉiun jaron SEF ricevas leterojn de membroj, kiuj informas, ke ili devas, ĉiam kun bedaŭro, rezigni pri membreco en la asocio. Plej ofte temas pri membroj, kiuj aktivis dum jardekoj, sed kies aĝo kaj malboniĝinta ekonomio ne plu permesas eĉ la relative moderan jarkotizon al SEF.

Ni priparolis plurfoje en la estraro, ĉu io estus farebla al tio. Jam antaŭ kelkaj jaroj ni decidis, ke ni devos trovi eblecon reteni membrojn, kiuj dediĉis multajn jarojn de sia aktiva vivo al esperanto. Dank'al malavara donaco de multjara membro ni havas nun la eblecon fari tion.

La donaco — kies donacinto deziras resti anonima — venis al SEF kun speciala postulo, ke la mono estu uzata por maljunaj membroj, prefere tiuj super la aĝo de 70 jaroj. Interkonsente kun la donacinto la estraro tial decidis, ke ĉiuj membroj, kiuj pasis tiun aĝlimon kaj estis membroj de SEF dum 10 jaroj aŭ pli, ne plu bezonos mem pagi membrototizon, sed ke ĝi estos prenita el la speciala fondaĵo.

Ĉar SEF ne konas la naskiĝjaron de ĉiuj membroj, nur tiuj, kies aĝo estas konata, povos utiligi la senkoti-zan membrecon. Meze de junio estos sendita letero al ĉiuj membroj, kiuj plenumas la kondiĉojn, t.e. pli ol 70-jaraj kaj membroj de SEF dum minimume 10 jaroj. *Se vi scias, ke vi apartenas al tiu kategorio kaj ne ricevos leteron pri tio, bonvolu informi pri viaj naskiĝ- kaj membriĝjaroj kaj via nomo estos aldonita.*

Validas por ĉiuj 70+-membroj

La estraro decidis, ke la senpageco validu ĝenerale, ankaŭ por la membroj, kies ekonomio ne malboniĝis. Se tiaj membroj preferas daŭrigi pagi siajn kotizojn, ili estos registritaj kiel donacoj. Ili estas ankaŭ tre bonvenaj alimaniere ekonomie helpi al SEF, ekzemple per membreco en *Rondo Langlet*.

La sumo en tiu fondaĵo ne estas senlima kaj ni povos tiamaniere premii multjaran fidelecon nur ĝis kiam niaj rimedoj tion permesos. Se vi opinias, ke tia agado estas subteninda, vi povas kontribui al ĝi per donacoj al "Fondaĵo 70+". Vi rajtas fari tion anonime, kiel la menciita donacinto, se vi tion preferas.

SEF, mem 95-jara en 2001, ŝuldas multon al la membroj, kiuj pli kaj pli proksimiĝas al tiu sama aĝo. Tial sentiĝas nature, ke ni premiu ilian fidelecon, kiam estas donita ebleco realigi tion.

Programo de Sveda Esperanto-Kongreso

Lesjöfors, 18 – 20 majo 2001

Vendredo 18/5

Diskuttago "Med sikte på framtiden"

Komenco: 10.00

Daŭro: la tutan tagon, kun interrompoj por kafopaŭzoj, tagmanĝo kaj vespermanĝo.

Detala programo kaj diskutmaterialo surloke.

Sabato 19/5

09.00 Akceptejo malfermiĝas

10.00 *Kafo*

10.30 Aŭkcio

11.00 Jarkunveno de sveda sekcio de ILEI

12.00 *Tagmanĝo*

13.30 Malfermo de la kongreso

14.00 Jarkongreso de SEF

Raportoj pri la diskuttago "Med sikte på framtiden"

15.30 *Kafo*

16.00 (*daŭrigo*) Raportoj pri la diskuttago "Med sikte på framtiden"

17.00 Prelego de Zlatko Tišljar "Kial esperanto venkos malgraŭ la esperantistoj"

18.00 Kunveno de sveda sekcio de KELI

19.00 *Kongresa vespermanĝo*

21.00 Distra programo

Dimanĉo 20/5

09.30 Prelego de Zlatko Tišljar "Eŭropa lingvo kaj eŭropa identeco"

10.30 *Kafo*

11.00 Jarkunveno Eldona Societo Esperanto

12.00 Fermo de la kongreso

12.30 *Tagmanĝo*

13.30 Vizito al la muzeo de Lesjöfors (ekiro de Esperanto-Gården)